

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**XII Міжнародної конференції молодих вчених
«МОЛОДЬ ТА ОЛІМПІЙСЬКИЙ РУХ»**

17 травня 2019 р.

Київ, Україна

УДК: 796.032-053.67(063)

ББК 75.4(0)90к.я431

В 78

Молодь та олімпійський рух: Збірник тез доповідей XII Міжнародної конференції молодих вчених, 17 травня 2019 року [Електронний ресурс]. – К., 2019.

У збірнику представлені тези з актуальних питань: правові, організаційні, соціальні, екологічні та економічні аспекти сучасного спорту, олімпійська освіта: соціально-філософські, історичні, психологічні та педагогічні аспекти, актуальні проблеми сучасної спортивної підготовки, медико-біологічні аспекти олімпійського спорту, передові практики та інновації сучасної спортивної медицини, фізична терапія та ерготерапія, теорія і практика спорту для всіх.

Матеріали збірника представляють теоретичний і практичний інтерес для докторантів, аспірантів, магістрів, тренерів, спортсменів, викладачів, наукових співробітників, студентів.

Електронна версія збірника розміщена на сайті:

<http://www.uni-sport.edu.ua/content/naukovi-konferenciyi-ta-seminary>

Редакційна колегія:

Платонов В. М., д.пед.н., професор
 Дутчак М.В., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Борисова О.В., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Булатова М. М., д.пед.н., професор
 Андрєєва О. В., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Бутенко Ю. І., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Василенко М. М., д.пед.н., доцент
 Воронова В. І., к.пед.н., професор
 Гончаренко Є. В., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Драгунов Л. О., к.пед.н., професор
 Дяченко А. Ю., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Єрмолова В. І., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Жарова І.О., д.фіз.вих. і спорту, доцент
 Льїн В.М., д.б.н., професор
 Козлова О. К., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Когут І.О., д.фіз.вих. і спорту, доцент
 Коробейніков Г. В., д.б.н., професор
 Кропивницька Т. А., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Круцевич Т.Ю., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Лазарева О.Б., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Лисенко І. А., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Литвиненко Ю. В., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Матвєєв С. Ф., к.пед.н., професор
 Мічуда Ю. П., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Ніколаєнко В. В., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Олешко В. Г., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Павленко Ю.О., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Пастухова В. А., д.мед.н., професор
 Радченко Л. О., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Семененко В. П., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Трачук С. В., к.фіз.вих. і спорту, доцент
 Філіппов М. М., д.б.н., професор
 Футорний С. М., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Шахліна Л.–Я. Г., д.мед.н., професор
 Шинкарук О. А., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Шкрєбтій Ю.М., д.фіз.вих. і спорту, професор
 Ярмоленко М. А., к.фіз.вих. і спорту
 Ярмолук О. В., к.фіз.вих. і спорту, доцент

Рекомендовано Вченою радою Національного університету фізичного виховання і спорту України

**ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ,
ІСТОРИЧНІ, ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ СПОРТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ**

1.	Балацька Л. В., Погарцева В. О. ПРОГРАМА «OLYMPIC AGENDA 2020» ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	54
2.	Іваненко Г. О. ЗАХОДИ З ВПРОВАДЖЕННЯ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 017 «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ»	56
3.	Лях-Породько О. О. УНІКАЛЬНИЙ СПОРТИВНИЙ ПРОЕКТ – ЧЕМПІОНАТ СВІТУ З ФУТБОЛУ СЕРЕД КОМАНД УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ	58
4.	Мазюк В. Л. МУЗЕЙНА ПЕДАГОГІКА В СИСТЕМІ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ	60
5.	Момот О. О. ЗАХОДИ З УПРОВАДЖЕННЯ ІДЕЙ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ У ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ	62
6.	Огнистий А. В., Огниста К. М. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ	64
7.	Передерій В. В. ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ФОРМИ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	66
8.	Яворська Т. Є. ЗНАЧУЩІСТЬ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ У ВИХОВАННІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	67
9.	Аксютін В. В., Штанагей Д. В. ІНФОРМАТИВНІ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ БОКСЕРІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ СТИЛЮ ВЕДЕННЯ ПОЄДИНКУ	69
10.	Арнаутова Л. В. ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ У СУЧАСНІЙ ЗАРУБІЖНІЙ ІСТОРИОГРАФІЇ	71
11.	Байдаченко В. А. ТЕХНІКО-ТАКТИЧНІ ДІЇ ФЕХТУВАЛЬНИКІВ-ШАБЛІСТІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ В УМОВАХ ЗМІНЕНИХ ПРАВИЛ ЗМАГАНЬ	73
12.	Барзюк О. А., Козлова О. К. СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ ВЕСЛУВАЛЬНИКІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ В ОСІННЬО-ЗИМОВИЙ ПЕРІОД ПІДГОТОВКИ	75
13.	Богуславська В. Ю. ІННОВАЦІЙНІ ЗАСОБИ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЕСЛУВАЛЬНИКІВ НА БАЙДАРКАХ І КАНОЕ НА ЕТАПІ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ	77
14.	Бойчук Р. І., Ковцун В. І., Белявський І. Л., Любінець В. Р. ВПЛИВ ПОКАЗНИКІВ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИХ ФУНКЦІЙ НА РІВЕНЬ ПРОЯВУ РУХОВОЇ КООРДИНАЦІЇ У ВОЛЕЙБОЛІСТОК НА ЕТАПІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ	79
15.	Борисова О. В., Нагорна В. О., Перетяцько А. С., Митько А. О. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ БІЛЬЯРДИСТІВ З ПОРУШЕННЯМИ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ ДО ГОЛОВНИХ ЗМАГАНЬ РОКУ	82
16.	Бойко Г. М., Волошко Л. Б. ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ТРЕНУВАННЯ У ПІДГОТОВЦІ ПЛАВЦІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ	84
17.	Бойко Г. М., Волошко Л. Б. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ТРЕНУВАННЯ ПЛАВЦІВ У ПАРАЛІМПІЙСЬКОМУ СПОРТІ	86
18.	Борисова О. В., Нагорна В. О., Шутова С. Є., Митько А. О. ХАРАКТЕРИСТИКА ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНОГО СТАНУ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ СПОРТСМЕНІВ У ВИРІШАЛЬНИЙ МОМЕНТ МАТЧУ (НА МАТЕРІАЛАХ БАСКЕТБОЛУ ТА БІЛЬЯРДНОГО СПОРТУ)	88
19.	Ван Вей, Козлова О. К. ДОСВІД ПОБУДОВИ РІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛЕГКОАТЛЕТІВ У РІЗНИХ КРАЇНАХ (НА МАТЕРІАЛІ СТРИБКА У ДОВЖИНУ)	91

Актуальні проблеми сучасної спортивної підготовки

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ БІЛЬЯРДИСТІВ З ПОРУШЕННЯМИ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ ДО ГОЛОВНИХ ЗМАГАНЬ РОКУ

Борисова О. В., Нагорна В. О., Перетятко А. С., Митько А. О.

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна

Вступ. Соціально-політична ситуація в нашій країні складається таким чином, що адаптивний спорт виступає як пріоритетний напрям можливості вирішення однієї з нагальних національних проблем – загальне оздоровлення осіб з інвалідністю, подолання невпевненості у власних силах і перемога над своєю „неповноцінністю”, а також досягнення максимального спортивного результату, демонстрація найвищих людських можливостей на національних та міжнародних змаганнях [2, 4].

Більярд (пул) – складнокоординаційний вид спортивних ігор, який не тільки вимагає тонкої диференціації м'язових зусиль для виконання одного з 60 видів ударів для вирішення тактичного завдання, а й несе специфічне фізичне навантаження [1]. Проте спортсменам з різним обсягом рухових можливостей при травмі спинного мозку необхідний індивідуальний підхід, що обумовлює необхідність розробки відповідних програм підготовки та модернізації обладнання [3].

Аналіз літературних даних вказує на незаперечний факт повного ігнорування фахівцями більярдного спорту диференційованого підходу в підготовці осіб з інвалідністю до змагань. Спортсмени з інвалідністю вимушені використовувати стандартні програми з техніко-тактичної підготовки більярдистів [3, 5]. Зазначене вище свідчить про актуальність проблеми, вирішення якої сприятиме удосконаленню підготовки та підвищенню конкурентоспроможності українських спортсменів у сучасних умовах змагань.

Мета дослідження – удосконалення підготовки висококваліфікованих більярдистів з порушеннями опорно-рухового апарату.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення; метод експертних оцінок; педагогічне спостереження; педагогічне тестування; методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Під час ювілейного 40-го чемпіонату Європи, найбільш масштабного турніру з пулу, який проходив з 18 по 31 липня 2018 р. в Нідерландах (м. Велдховен), було проведено опитування головних тренерів 37 країн, представників близько 600 гравців, серед яких, в окремій категорії, спортсмени на інвалідних візках. Це дозволило визначити перелік важливих технологій та обладнання в адаптивному більярді, до яких є потенційний інтерес з боку країн-членів Європейської федерації лузного більярду. Представників національних федерацій найбільше зацікавили такі позиції:

1. Індивідуальні програми підготовки спортсменів з порушеннями опорно-рухового апарату в більярдному спорті.
2. Спеціальне обладнання та допоміжний інвентар, модифікований для більярдистів з інвалідністю.

Українські спортсмени ще не здобували призові місця на чемпіонатах Європи та світу серед більярдистів на інвалідних візках, оскільки досвід підготовки висококваліфікованих спортсменів у пулі невеликий. Та саме в нашій країні вперше в історії більярду було сформовано групи спортсменів з вадами опорно-рухового апарату, які займаються за спеціальною програмою. З метою збільшення обсягу техніко-тактичних прийомів та підвищення результативності змагальної діяльності нами вдосконалено і модернізовано програму підготовки та розроблено спеціальні допоміжні засоби та обладнання для більярдистів з інвалідністю, а саме: «рідкий тальк», спеціальні ремені для фіксації кия під час удару у спортсменів з травмами опорно-рухового апарату в шийному відділі, модифікований «міст» для можливості виконання максимальної кількості технічних прийомів. Розроблену програму та спеціальне обладнання було втілено в практику у 2018 р. на навчально-тренувальних зборах з техніко-тактичної та

спеціальної фізичної підготовки національної збірної команди більярдистів з травмами опорно-рухового апарату. Ефективність впроваджених розробок підтверджено достовірним зростанням техніко-тактичних прийомів та результативності спортсменів (рис.1), результатами їх виступу на чемпіонаті Європи з пулу серед більярдистів з порушеннями опорно-рухового апарату (в інвалідних візках).

Рисунок 1 - Оцінка підготовленості спортсменів національної збірної команди (n=10) до чемпіонату Європи з пулу серед більярдистів з порушеннями опорно-рухового апарату, %:
 ..... 2017 р. — 2018 р.

Висновки. Практичне застосування індивідуальних програм підготовки спортсменів та розробок «рідкий тальк», спеціальні ремені для фіксації кия під час удару у спортсменів з травмами опорно-рухового апарату в шийному відділі, модифікований «міст» сприяли удосконаленню техніко-тактичної підготовки шляхом збільшення обсягу технічних прийомів, спеціальної фізичної підготовки та суттєвому росту результатів. Ці розробки можуть бути використані в інших видах адаптивного спорту як в Україні, так і у всьому світі.

Література

1. *Борисова О. В.* Програми підготовки висококваліфікованих більярдистів Європи: експертна оцінка / О. В. Борисова, В. О. Нагорна, А. О. Митько // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: зб. наук. пр. – 2018. – Вип. 5 (24). – С.160-167.
2. *Історичні, організаційні та соціальні аспекти розвитку спорту інвалідів: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту* / [С. Ф. Матвеев, Ю. А. Бріскін, І. О. Когут та ін.]. – К.: Асконіт, 2011. – 250 с.
3. *Нагорна В. О.* Особливості змагальної діяльності більярдистів з порушеннями опорно-рухового апарату / В. О. Нагорна, А. А. Котляр // Спорт та сучасне суспільство: мат. X Міжнар. наук. інтернет-конф. 03 березня 2017 р. – К.: Олімп. л-ра. – С. 147-150.
4. *Нагорна В. О.* Спортивні ігри як пріоритетний напрям адаптивного спорту в Україні / В. О. Нагорна, М. О. Дорошенко, Л. Г. Гришко, І. В. Новікова // сб. ст. LX Междунар. науч.-практ. конференции «Научная дискуссия: вопросы педагогики и психологии». – 2017. – № 3(60). – С 223-229.
5. *Larsson H.* Principles to improve rules for tournament play for wheelchair billiard competition // Олімпійський спорт і спорт для всіх: 14 Міжнар. наук. конгр., (Київ, 5-8 жовтня 2010 р.): тези доповідей. – К.: Олімп. л-ра, 2010. – С. 644.